

NR 34/2014

PREFERENCJE PARTYJNE

W MARCU

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2013 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Gdyby wybory parlamentarne odbyły się w pierwszej połowie marca¹, wzięłoby w nich udział, wedle własnych deklaracji, 57% dorosłych Polaków, o 3 punkty procentowe więcej niż przed miesiącem. Wydarzenia ostatnich tygodni najwyraźniej wpłynęły na wzrost zainteresowania polityką, w tym także udziałem w wyborach. Taki sam odsetek ankietowanych jak przed miesiącem waha się, czy będzie głosować (18%). Spadła natomiast liczba badanych z góry odrzucających udział w wyborach (25%, spadek o 3 punkty).

Tabela 1

Deklaracje uczestnictwa w potencjalnych wyborach parlamentarnych	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2013										2014		
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
	w procentach												
Na pewno wziął(ęła)bym w nich udział	56	57	54	54	59	52	54	57	54	54	58	54	57
Nie wiem, czy wziął(ęła)bym w nich udział	15	14	16	19	15	19	18	15	18	16	18	18	18
Na pewno nie wziął(ęła)bym w nich udziału	29	28	29	27	26	28	28	28	28	30	24	28	25

Gdyby Polacy decydowali o składzie parlamentu w marcu, najwięcej głosów zdobyłoby PO, na które chce głosować 26% zdeklarowanych uczestników hipotetycznych wyborów. Tylko minimalnie mniej zwolenników ma PiS, popierany przez 24% respondentów zapowiadających swój pewny udział w wyborach. W porównaniu z ubiegłym miesiącem PO nieznacznie zyskało (wzrost o 1 punkt procentowy), natomiast PiS minimalnie stracił (spadek o 2 punkty). Na trzecim miejscu znalazłoby się SLD, poparte przez 7% zdeklarowanych wyborców (w porównaniu z wynikami z lutego spadek o 1 punkt procentowy). Według marcowych deklaracji Polaków, tylko te trzy ugrupowania zdołałyby wprowadzić swoich przedstawicieli do parlamentu.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (286) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 6–12 marca 2014 roku na liczącej 1098 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Poniżej wyborczego progu lokują się notowania PSL (4%, tyle samo co w lutym). Po 3% głosów zdobyły Twój Ruch Janusza Palikota oraz Nowa Prawica Janusza Korwin-Mikkego. Polska Razem Jarosława Gowina oraz Solidarna Polska Zbigniewa Ziobry zyskały w tym miesiącu po 2% sympatyków.

W marcu, wraz ze wzrostem deklaracji udziału w wyborach, wyraźnie wzrósł także odsetek wyborców, którzy nie chcą lub jeszcze nie potrafią jednoznacznie określić swoich sympatii partyjnych – aż 27% zadeklarowanych uczestników wyborów nie wie, na które ugrupowanie oddałoby swój głos (w porównaniu z ubiegłym miesiącem wzrost o 3 punkty procentowe).

ODPOWIEDZI OSÓB DEKLARUJĄCYCH WZIĘCIE UDZIAŁU W POTENCJALNYCH WYBORACH

CBOS

RYS. 1. POPARCIE DLA PO I PIS WEDŁUG TERMINÓW BADAŃ

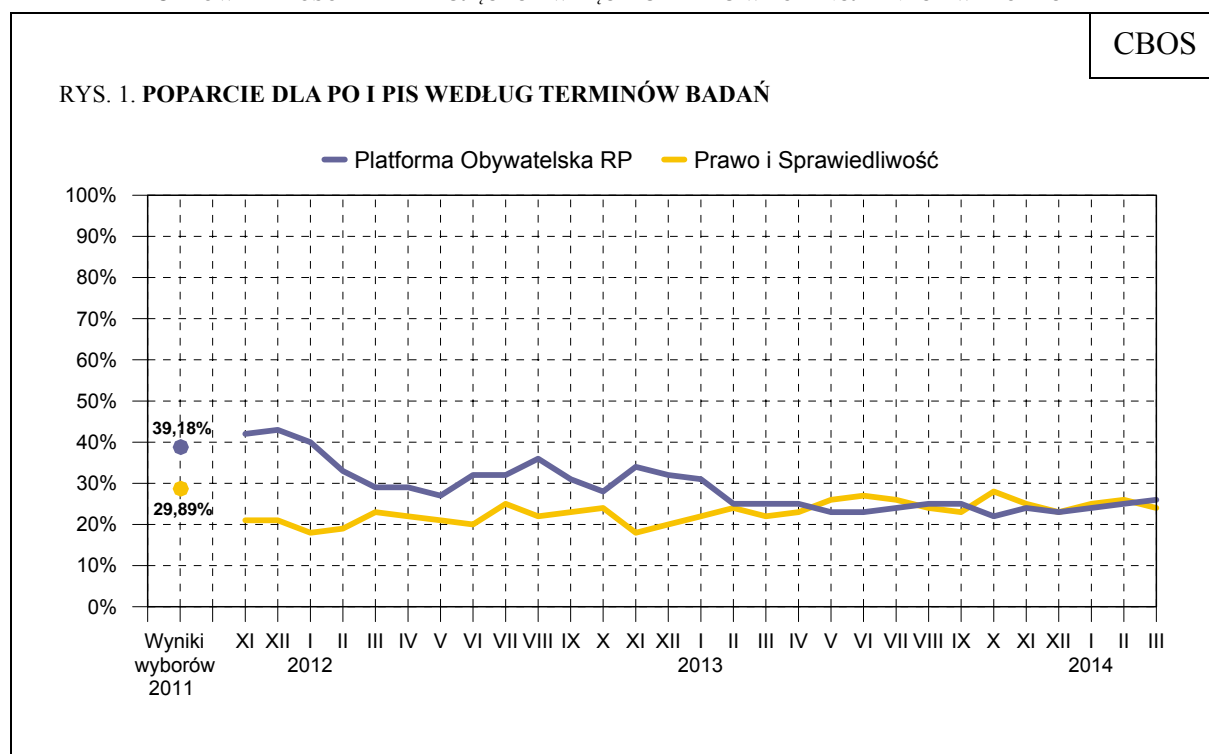

Tabela 2

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu, to na kandydata której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących wzięcie udziału w potencjalnych wyborach**																		
	2012				2013												2014		
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
	w procentach																		
Platforma Obywatelska RP	31	28	34	32	31	25	25	25	23	23	24	25	25	22	24	23	24	25	26
Prawo i Sprawiedliwość	23	24	18	20	22	24	22	23	26	27	26	24	23	28	25	23	25	26	24
Sojusz Lewicy Demokratycznej	8	8	9	8	8	7	10	8	9	9	7	9	10	8	10	10	8	8	7
Polskie Stronnictwo Ludowe	5	5	7	8	6	8	6	6	6	6	5	5	6	5	7	6	5	4	4
Nowa Prawica Janusza Korwin-Mikkego	1	1	2	2	2	2	4	2	2	2	2	2	2	4	1	2	3	4	3
Twój Ruch / Ruch Palikota	4	4	4	5	4	5	6	2	4	3	3	2	5	4	3	3	3	3	3
Polska Razem Jarosława Gowina / Polska Jest Najważniejsza	2*	0*	1*	1*	1*	2*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	0*	0*	1*	1*	3	2	2
Solidarna Polska Zbigniewa Ziobry	3	3	3	1	3	3	1	3	2	2	1	2	0	2	1	2	2	2	2
Prawica Rzeczypospolitej	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0
Polska Partia Pracy	0	1	0	0	1	0	1	1	1	1	0	0	0	1	0	1	1	0	0
Inne	1	2	1	2	1	1	2	3	1	3	3	3	1	3	2	2	1	2	2
Trudno powiedzieć	21	24	21	20	22	23	23	24	25	23	27	26	26	21	26	26	25	24	27
N=	569	584	555	624	702	632	592	647	583	535	585	473	494	595	529	482	601	548	611

* Wyniki poparcia dla PJN

** Podstawą procentowania są wszyscy ci, którzy deklarują, że na pewno wezmą udział w wyborach

Dramatyczne wydarzenia za naszą wschodnią granicą – upadek rządów Janukowycza na Ukrainie, powołanie nowych władz, a także próba oderwania Krymu od Ukrainy – sprawiły, że kwestie polityczne znalazły się w polu zainteresowania opinii publicznej w Polsce. Wydarzenia rozgrywające się u naszego sąsiada, tak blisko naszych granic, mogły uprzytomnić wielu obywatelom, że polityka w ogóle, a polityka międzynarodowa w szczególności, nie jest czymś dalekim i obojętnym, ale może bezpośrednio wpływać na sytuację naszego kraju, w tym także na życie zwykłych ludzi.

Międzynarodowa aktywność obecnego rządu w tej kwestii, a także poparcie, jakie w tej sferze uzyskał on od pozostałych sił politycznych w kraju, sprawiły, że wzrosło zainteresowanie udziałem w procedurach demokratycznych, jakimi są wybory. Jednocześnie na tle głównego konkurenta nieco zyskała na popularności partia rządząca. Jednak, choć lider rankingu się zmienił, obserwowane zmiany są minimalne. W sferze deklaracji wyborczych w dalszym ciągu utrzymuje się obserwowany od wielu miesięcy „trójpodział” – na trzy podobnie liczne grupy: zwolenników PO, sympatyków PiS oraz najliczniejszą w tym miesiącu grupę wyborców o niesprecyzowanych sympatiach partyjnych. Taki układ głosów sprawia, że wszystko wydaje się jeszcze możliwe i wyborcze losy żadnej z partii nie są w tej chwili jeszcze przesądzone.

Opracował
Krzysztof PANKOWSKI

A N E K S

Tabela 1

		Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział?			Liczba osób
		Na pewno wziął(ę)by w nich udział	Nie wiem, czy wziął(ę)by w nich udział	Na pewno nie wziął(ę)by w nich udziału	
		%	%	%	
Ogółem		57	18	25	1091
Płeć	Mężczyźni	61	17	22	522
	Kobiety	53	19	28	569
Wiek	18–24 lata	51	28	21	126
	25–34	56	16	28	217
	35–44	49	21	31	186
	45–54	54	21	24	177
	55–64	65	16	19	192
	65 lat i więcej	64	12	24	194
Miejsce zamieszkania	Wieś	54	19	27	422
	Miasto do 19 999	57	21	22	172
	20 000 – 99 999	61	16	23	209
	100 000 – 499 999	57	15	28	179
	500 000 i więcej mieszk.	61	19	20	109
Wykształcenie	Podstawowe	54	18	28	237
	Zasadnicze zawodowe	49	19	32	270
	Średnie	55	22	23	363
	Wyższe	72	11	16	221
Grupa społ. -zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	83	9	8	96
	Średni personel, technicy	62	11	28	27
	Pracownicy adm.-biurowi	62	19	19	75
	Pracownicy usług	42	24	33	75
	Robotnicy wykwalifikowani	47	21	32	144
	Robotnicy niewykwalifik.	47	22	30	54
	Rolnicy	55	27	18	51
Bierni zawodowo	Pracujący na własny rach.	69	16	16	57
	Renciści	47	19	34	56
	Emeryci	65	12	22	225
	Uczniowie i studenci	51	28	21	83
	Bezrobotni	47	15	37	88
Pracuje w:	Gospodynie domowe i inni	47	23	29	60
	inst. państw., publicznej	70	11	19	140
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	45	25	31	119
	sekt. pryw. poza rolnict.	57	21	22	264
	prywatnym gosp. rolnym	52	26	22	58
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	50	21	28	132
	501–750	53	22	25	84
	751–1000	51	20	29	163
	1001–1500	61	18	21	167
	Powyżej 1500 zł	67	13	20	207
Ocena własnych war. mater.	Złe	48	15	38	127
	Średnie	55	21	24	531
	Dobre	62	16	23	434
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	65	8	27	65
	Raz w tygodniu	63	18	19	498
	1–2 razy w miesiącu	57	20	23	170
	Kilka razy w roku	46	15	38	215
	W ogóle nie uczestniczy	46	26	27	144
Poglądy polityczne	Lewica	56	18	26	184
	Centrum	53	23	24	347
	Prawica	74	13	13	323
	Trudno powiedzieć	40	19	41	237

Tabela 2

		Na kandydata której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?						
		Nowa Prawica Janusza Korwin-Mikke	Platforma Obywatelska RP (PO RP)	Polska Partia Pracy – Sierpień 80 (PPP)	Polska Razem Jarosława Gowina	Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL)	Prawica Rzeczypospolitej (PR)	Prawo i Sprawiedliwość (PiS)
		%	%	%	%	%	%	%
Ogółem		3	26	0	2	4	0	24
Płeć	Mężczyźni	5	25		1	4	0	25
	Kobiety	1	28	0	2	4		23
Wiek	18–24 lata	6	19		1	4		12
	25–34	7	27			5		13
	35–44	4	36		4	4	1	21
	45–54	4	26		2	5		18
	55–64	1	26	1	2	5	1	37
	65 lat i więcej		23		1	4		35
Miejsce zamieszkania	Wieś	3	22		1	8		26
	Miasto do 19 999	4	21		2	1		26
	20 000 – 99 999	5	30	1	1	2	1	20
	100 000 – 499 999	2	33		2	3		26
Wykształcenie	500 000 i więcej mieszk.	4	31		2	3		20
	Podstawowe	1	17			8		30
	Zasadnicze zawodowe	1	23	1		5		28
	Średnie	4	28		2	2	0	20
Grupa społ.-zaw. pracujący	Wyższe	7	35		4	4	1	20
	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	6	40		5	5	1	10
	Średni personel, technicy	11	26			3	4	39
	Pracownicy adm.-biurowi	2	21			2		22
	Pracownicy usług		45			4		14
	Robotnicy wykwalifikowani	5	19		2	2		29
	Robotnicy niewykwalifik.		28			5		34
	Rolnicy	3	4			23		21
Bierni zawodowo	Pracujący na własny rach.	5	39			4		15
	Renciści	2	31			6		24
	Emeryci		23	1	2	3		33
	Uczniowie i studenci	8	18		2	6		12
	Bezrobotni	8	21					30
Pracuje w:	Gospodynie domowe i inni		29			7		25
	inst. państw., publicznej	3	32		3	5		21
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	12	24		2		1	25
	sekt. pryw. poza rolnict. prywatnym gosp. rolnym	3	31		1	3	1	17
Dochody na jedną osobę	3	13			23		22	
	Do 500 zł	2	16			10		25
	501–750	3	28		3	13		27
	751–1000	1	25		1			35
	1001–1500	1	17	1	1	3	1	34
Ocena własnych war. mater.	Powyżej 1500 zł	7	39		3	4	0	13
	Złe		17			2		31
	Średnie	3	18	0	2	6	0	30
Udział w prakt. religijnych	Dobre	4	37		2	3	0	16
	Kilka razy w tygodniu	4	18			2	4	41
	Raz w tygodniu	2	24	0	1	7		29
	1–2 razy w miesiącu	4	28		3	3		15
	Kilka razy w roku	2	27			2		15
Poglądy polityczne	W ogóle nie uczestniczy	10	40		3			15
	Lewica	3	24		1	5		13
	Centrum	3	31		2	5		20
	Prawica	4	26		2	3	1	35
	Trudno powiedzieć	3	21	1		4		17

Tabela 2 cd.

		Na kandydata której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?					Liczba osób
		Sojusz Lewicy Demokratycznej (SLD)	Solidarna Polska Zbigniewa Ziobro	Twój Ruch	Inna	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		7	2	3	2	27	611
Płeć	Mężczyźni	7	2	4	3	23	315
	Kobiety	6	1	2	2	30	296
Wiek	18-24 lata	4		8	1	43	63
	25-34	10	5	4	3	27	118
	35-44	2		2	5	23	89
	45-54	4	2	2	4	32	96
	55-64	8	1	1	1	17	125
	65 lat i więcej	8	1	2		27	121
Miejsce zamieszkania	Wieś	4	1	2	1	33	224
	Miasto do 19 999	11	3	4	4	23	97
	20 000 – 99 999	11	3	4	2	21	126
	100 000 – 499 999	3	1	1	1	28	99
	500 000 i więcej mieszk.	7		6	6	21	65
Wykształcenie	Podstawowe	5	1	3	1	33	124
	Zasadnicze zawodowe	3	2	2	2	33	134
	Średnie	10	2	4	4	24	198
	Wyższe	6	1	2	1	20	155
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	9	1	3	2	18	77
	Średni personel, technicy	4				12	17
	Pracownicy adm.-biurowi	13		3	8	29	45
	Pracownicy usług	6		2	3	27	32
	Robotnicy wykwalifikowani	6	2	6	2	29	67
	Robotnicy niewykwalifik.			6		27	24
	Rolnicy					49	28
	Pracujący na własny rach.	10	3	5		19	38
Bierni zawodowo	Renciści	13				23	26
	Emeryci	8	1	1	1	27	145
	Uczniowie i studenci	2		9	4	38	42
	Bezrobotni	2	7		8	24	42
	Gospodynie domowe i inni	3	7		3	25	28
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	12		2	1	22	96
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	5		1	2	29	51
	sekt. pryw. poza rolnict.	6	2	7	4	24	150
	prywatnym gosp. rolnym					39	31
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	2	6	3	4	34	66
	501-750		4	5	6	12	45
	751-1000	8	2	2	3	22	83
	1001-1500	8	1	2	1	31	101
	Powyżej 1500 zł	12		4	3	15	139
Ocena własnych war. mater.	Złe	6	4		6	35	61
	Średnie	6	2	3	2	28	285
	Dobre	7	1	3	2	24	265
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	3	1	2		25	42
	Raz w tygodniu	7	1	1	1	27	311
	1-2 razy w miesiącu	5	3	5	3	30	95
	Kilka razy w roku	5	3	7	6	33	97
	W ogóle nie uczestniczy	10	1	4	4	12	66
Poglądy polityczne	Lewica	31	3	4	1	14	103
	Centrum	2	2	5	3	26	182
	Prawica	1	2	2	2	23	235
	Trudno powiedzieć	1			3	50	91